

A photograph of three business professionals in a meeting. A man in a blue blazer is pointing at a tablet held by another man in a dark suit. A woman in a black top is looking on. The background is a bright, modern office space. A red vertical bar is on the left side of the image.

VALTION VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VASTUULLISUUS ARJESSA

VALTIO EXPO 5.5.2021

BDO

VALTION VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VASTUULLISUUS ARJESSA

Vastuullisuus

VASTUULLISUUDEN MÄÄRITELMÄ

- Yritysvastuun sijaan viime aikoina on alettu puhua laajemmin pelkästä vastuullisuudesta tai yhteiskuntavastuusta.
- Vastuullisuus jaetaan usein taloudelliseen vastuuseen, ympäristövastuuseen ja sosiaaliseen vastuuseen.
 - Yritysmailmassa taloudellinen vastuu tarkoittaa, että yritys pitää huolta kannattavuudestaan ja kilpailukyvyystään, jotta se on elinvoimainen myös pitkällä tähtäimellä.
 - Laajemmin taloudellinen vastuu viittaa siihen, millaisia taloudellisia vaikutuksia toiminnasta on sidosryhmille.

VASTUULLISUUDEN VIITEKEHYKSET

- Viitekehykset IR (integrated reporting), SDG:t (sustainability development goals, YK Agenda2030)
- Standardit: GRI (Global Reporting Initiative), SASB, CDSB, TCFD, PRI, SBT
- Environmental, Social ja Governance (ESG) eli yrityksen ympäristövaikutukset, sosiaaliset vaikutukset sekä hyvä hallintotapa
- Vastuullisuuden mittarit: taloudellinen, sosiaalinen, yhteiskunta ja ihmiset, ympäristövastuu, tuotevastuu

- Valtiokonttorin on linjattava, valitaanko ohjeistukseen jokin tietty vastuullisuusraportoinnin kehys, joista esimerkkejä ovat:
 - pilottivirastojen hyödyntämä perinteinen yritysvastuun kolmijako (ESG, Environmental, Social ja Governance)
 - YK:n asettamat SDG-tavoitteet (sustainability development goals)
 - GRI-standardit (Global Reporting Initiative) ja niiden mukainen raportointi

VALTION VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VASTUULLISUUS ARJESSA

Vastuullisuusraportointi

VALTION VASTUULLISUUSRAPORTOINTIHANKE

- Valtiokonttori vetää valtion vastuullisuusraportointihanketta
 - Tarkoituksena luoda mallit yhteneväiselle raportoinnille, jotta tieto on vertailtavaa ja koostettavissa valtiotason tiedoksi
 - Raportoinnilla täydennetään kirjanpitoyksikön toimintakertomuksessaan esittämiä tietoja. Raportointi tehdään kuitenkin erillään tilinpäätöksestä (aikataulupaineet)
- Virastoja ja laitoksia ohjeistetaan tunnistamaan 3-5 YK:n kestävän kehityksen tavoitetta (Sustainable Development Goals, SDGs), joiden saavuttamista virastot ja laitokset voivat omalla toiminnallaan merkittävimmin edistää.
 - Valittujen tavoitteiden eteen tehtävästä työstä kertominen tulee olemaan valtionhallinnon vastuullisuusraportoinnin keskiössä.
- Ohjeistus vastuullisuusraportoinnin laadinnasta kesällä 2021
- Ohjeen mukaiset vastuullisuusraportit laaditaan ja julkaistaan kesällä 2022
- Tarve jatkossa vastuullisuutta koskevien tavoitteiden määrittelylle sekä tarkastuksille ja auditoinneille raportoinnin ja prosessin osalta!

VALTION VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VASTUULLISUUS ARJESSA

Vastuullisuuden toteuttaminen

VASTUULLISUUDEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

- **Corporate governance eli hyvä hallintotapa**
 - Eettinen kulttuuri eli *code of conduct*
 - vastuullisuus ja eettiset ohjeet
 - eettinen kanava eli *whistle-blower*
 - rahanpesu ja terrorismin ehkäiseminen eli KYC/KYS ja AML
 - KYC, asiakkaan tunnistaminen
 - KYS, palvelun ja tavaran toimittajan tunnistaminen
 - AML, rahanpesun estäminen
 - Sisäinen valvonta ja riskienhallinta
 - Suorituksen mittaaminen sekä palkkaus- ja kannustinjärjestelmät
- **Kyberturvallisuus:** kyberturvavalmius, tietojen kalastelu, riskit pilvipalveluissa
- **Hankintojen vastuullisuus:** tausta- ja referenssiselvitykset myös ulkomailta, koko sopimuskauden aikaisten riskien hallinta
- **Kilpailuneutraaliteetti julkisen sektorin markkinaehtoisessa toiminnassa:** samankaltaiset edellytykset toimia, eriyttämisvelvollisuus (tuotot, kustannukset), perusteeton tukeminen kielletty
- **Yhteisrahoitteisen toiminnan vastuullisuus:** rahoituksen saajan näkökulmassa painottuu rahoitusehtojen noudattaminen, rahoittajan tulee seurata myöntämänsä rahoituksen käyttöä ja sen toiminnassa korostuu hyvän hallinnon periaatteet



VALTION VIRASTOJEN JA LAITOSTEN VASTUULLISUUS ARJESSA

Lisätietoa

VASTUULLISUUDEN TOTEUTTAMINEN KÄYTÄNNÖSSÄ

- GRI (yleisin standardi): <https://www.globalreporting.org/standards/>
- Agenda2030 (SDG -tavoitteet): <https://um.fi/agenda-2030-kestavan-kehityksen-tavoitteet>
- Valtiokonttorin ohjeistus: <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/julkishallinnon-palvelut/valtion-konsernipalvelut/vastuullisuusraportointi-valtiolla/#fc53cdf0>
- Kuntaliiton pohdintaa: <https://www.kuntaliitto.fi/yhdyskunnat-ja-ymparisto/ymparisto/kestava-kehitys>
- Valtionhallinnon pohdintaa: <https://www.valtiokonttori.fi/palvelut/julkishallinnon-palvelut/valtion-konsernipalvelut/vastuullisuusraportointi-valtiolla/>
- BDO:n malleja: <https://www.bdo.fi/palvelut-valtionhallinnolle>

HELGE VUOTI
Partneri, JHT, HT, CIA, CCSA, CISA CFE

+358 40 524 6002
helge.vuoti@bdo.fi

JOUNI HONKA-AHO
Johtaja, siirtohinnoittelu ja kilpailuneutraliteetti

+358 50 598 0600
jouni.honka-aho@bdo.fi

BDO Oy, a Finnish limited liability company, is a member of BDO International Limited, a UK company limited by guarantee, and forms part of the international BDO network of independent member firms. BDO is the brand name of the BDO network and for each of the BDO member firms.

BDO Oy, business ID 2776089-4

Copyright © October 2019 BDO Oy. All rights reserved.

www.bdo.fi

